

Programma 6 Financieel gezond

10 november 2022

Maatschappelijke effecten

De gemeente is financieel gezond.

6.1. Financiën

Doelstellingen

6.1.1. Wat willen we bereiken?

Als gemeente gaan we bewust met ons geld om en zorgen we dat we op korte en lange termijn financieel gezond blijven. We gaan daarbij moeilijke keuzes niet uit de weg.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De gemeente streeft naar een solide financieel beleid. Wanneer er bezuinigd moet worden wordt nadrukkelijk gekeken naar de effecten op langere termijn. Andersom moet bij investeringen ook verder gekeken worden naar de opbrengst op langere termijn.
- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en leesbaar. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waar geld aan is besteed en welk effect is bereikt. De algemene reserve houden we op een verantwoord niveau.
- We onderzoeken of we moeten investeren in een domein overstijgende subsidiespecialist die kan helpen om interessante subsidies voor de gemeente binnen te halen.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

6.1.1.1. Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 verandert de rechtmatigheidsverantwoording. Dan wordt van het college verwacht dat zij zelf zich daarover direct aan de gemeenteraad kan verantwoorden en uitspreken zonder tussenkomst van de accountant. Het vraagt om een dialoog tussen raad en college over aanvaardbare risico's en de daarbij soms te maken afweging tussen doelmatigheid en beheersing, tussen risico-acceptatie en control-behoefte. Het door de raad vastgestelde normenkader en de verantwoordingsgrens blijven de basis. De jaarlijkse uitwerking krijgt zijn beslag in de planning en control cyclus. De hierbij horende 'spelregels' zullen worden verwerkt in een aanpassing van de financiële verordening. Van de nota reserves en voorzieningen en de nota activabeleid wordt de houdbaarheid getoetst en deze worden zo nodig aangepast en ter besluitvorming voorgelegd.

6.1.1.2. Toegankelijkheid Pepperflow

Enkele jaren geleden zijn we voor de presentatie van onze planning & control producten overgestapt op Pepperflow. Het komende jaar gaan we inzetten op zichtbare verbetering en uitleg aan alle gebruikers van de toepassingsmogelijkheden. Gebleken is dat de toegankelijkheid voor met name het bestuur nog te wensen over laat. Het is onze ambitie om de P&C-cyclus, de begroting, de tussentijdse verantwoordingen en eindverantwoording in de vorm van de jaarstukken, als vanzelf in elkaar te laten overlopen. Ook willen we kijken naar de mogelijkheid om Pepperflow breder in te zetten voor het bestuur (college en gemeenteraad) als digitaal platform, ook om papier te besparen.

6.1.1.3. Onderzoek naar meerwaarde subsidiespecialist

De gemeente voert op diverse werkterreinen activiteiten uit waarvoor landelijke en/of Europese subsidies zijn te verkrijgen. Het traject van subsidies is vaak complex en tijdrovend. Hierdoor wordt additionele dekking niet altijd gerealiseerd. In 2023 wordt onderzocht of en zo ja, welke rol een (brede) subsidiespecialist voor alle beleidsterreinen kan spelen.

6.1.1.4. Implementatie nieuw financieel systeem

Op dit moment loopt de aanbesteding voor een nieuw financieel systeem, o.a. vanwege het op korte termijn vervallen van de ondersteuning door de leverancier van het huidige financiële systeem.

Het nieuwe financiële systeem moet operationeel zijn in 2024. Daartoe staat 2023 in het teken van de implementatie.

De implementatie betekent onder meer schaduwdraaien van de administratie en verwerken van de lopende begroting in het systeem.

6.2. Vastgoed

Doelstellingen

6.2.1. Wat willen we bereiken?

Vastgoed is een belangrijk instrument voor de gemeente voor het uitvoeren van gemeentelijke taken en het bereiken van doelstellingen bijvoorbeeld op het gebied van sport, onderwijs, cultuur en toerisme en in het sociaal domein. We investeren op natuurlijke momenten in duurzaamheidsmaatregelen.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- We stellen een vastgoedstrategie vast en geven hier uitvoering aan.
- We gaan verder met het verduurzamen van ons eigen vastgoed.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

6.2.1.1. Portefeuilleplan vastgoed

Het portefeuilleplan Vastgoed wordt vastgesteld en uitgevoerd. Het doel van het portefeuilleplan is om inzichtelijk te maken welke panden we nodig hebben om onze beleidsdoelen te kunnen verwezenlijken. En het plan maakt in het verlengde daarvan ook inzichtelijk welke panden in eigendom van de gemeente daar geen directe bijdrage aan leveren, en waarvoor eigendom dus niet meer noodzakelijk is. Op de natuurlijke momenten kan er dan overgegaan worden tot afstoten van panden die niet meer nodig zijn.

6.2.1.2. Aanbesteding Vastgoedmanagementsysteem

We gaan een aanbestedingsprocedure starten om te komen tot een Vastgoedmanagementsysteem, inclusief energiemonitoring.

6.3. Grondbeleid

Doelstellingen

6.3.1. Wat willen we bereiken?

We hanteren een grondbeleid dat concrete richting geeft aan hoe de gemeente omgaat met haar rol en positie in de ruimtelijke ontwikkeling. Het is een middel voor het faciliteren en sturen van bestuurlijk en maatschappelijk gewenste ruimtelijke ontwikkelingen en het rechtvaardig verdelen van kosten en opbrengsten tussen gemeente en grondeigenaren.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De gemeente gaat onderzoeken wat de mogelijkheden en voordelen zijn van het voeren van een actiever grondbeleid in de toekomst.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

6.3.1.1. Grondprijzenbrief

Als eerste stap gaan we een grondprijzenbrief opstellen. Daardoor kan er sneller gereageerd worden op ontwikkelingsvragen. Deze grondprijzenbrief wordt elk jaar geïndexeerd. Ook gaan we verkoopvoorwaarden voor de verkoop van grond vaststellen.

6.3.1.2 Nota bovenwijkse voorzieningen

Met de nota bovenwijkse voorzieningen heeft de gemeente een concreet kader om een deel van de investering in het openbaar gebied te financieren. De nota faciliteert de mogelijkheid voor de gemeente om aan particuliere initiatiefnemers een redelijk en transparant bedrag te vragen voor de bovenwijkse investeringen. Hiermee voldoet de gemeente aan de plicht om deze kosten te verhalen.

6.4. Belastingen

Doelstellingen

6.4.1. Wat willen we bereiken?

De dienstverlening waar leges tegenover staan, is zo veel mogelijk kostendekkend en daarbij sturen wij op efficiëntie. Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. We benaderen de woonlasten integraal en streven ernaar om deze zo min mogelijk te verhogen en de gemeentelijke voorzieningen daarbij in stand te houden.

Daarom geven we extra aandacht aan:

- De OZB stijgt niet meer dan de inflatie. Als in een uitzonderlijk geval, vanwege zwaarwegende redenen van lokale aard, een verdere stijging noodzakelijk lijkt, kan dit uitgangspunt worden heroverwogen.
- Bij het heffen van leges streeft de gemeente naar kostendekkendheid. Ontwikkelingen op het gebied van afvalstoffenheffing en rioolbelasting volgen wij nauwgezet.

Wat gaan we ervoor doen in 2023?

6.4.1.1. Kostendekkendheid leges

In de paragraaf Lokale heffingen worden overzichten getoond van de kostendekkende heffingen. Daaruit blijkt dat alleen afval en riolering 100% kostendekkend zijn. De andere leges komen niet op 100% kostendekkenheid. Hoewel uit eerder extern onderzoek is gebleken dat kosten op een juiste wijze worden toegerekend, is een actualisatie van dat onderzoek vereist. In 2023 zal dit onderzoek plaatsvinden. Naast onderzoek naar de legitimiteit van toegerekende kosten worden de tarieven ook vergeleken met onze regiogemeenten.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022 (na wijziging)	Prim. Begroting 2023	MB 2024	MB 2025	MB 2026
Lasten						
612 Beheer gemeentelijke gebouwen	8.582	5.316	6.088	5.854	5.767	5.741
613 Ruimtelijke ontwikkeling	56	0	0	128	128	128
638 Uitkeringen Gemeentefonds	36	0	0	0	0	0
639 Belastingen	996	694	652	652	652	652
640 Overige baten en lasten	382	3.104	522	5.473	9.680	-130
646 Overhead	17.840	21.333	23.977	23.637	22.794	22.883
Totaal Lasten	27.893	30.447	31.239	35.744	39.021	29.273
Baten						
612 Beheer gemeentelijke gebouwen	-5.559	-2.746	-3.036	-2.809	-2.766	-2.766
613 Ruimtelijke ontwikkeling	-59	0	0	0	0	0
638 Uitkeringen Gemeentefonds	-81.938	-85.935	-93.525	-95.327	-96.993	-88.065
639 Belastingen	-13.975	-11.642	-12.315	-12.479	-12.479	-12.479
640 Overige baten en lasten	-2.254	-1.656	-1.762	-2.059	-2.282	-2.436
646 Overhead	-462	-2	-152	-152	-152	-152
Totaal Baten	-104.247	-101.982	-110.790	-112.826	-114.672	-105.897
Resultaat voor bestemming	-76.354	-71.534	-79.551	-77.082	-75.651	-76.624
Toevoegingen						
612 Beheer gemeentelijke gebouwen	515	0	0	0	0	0
613 Ruimtelijke ontwikkeling	522	2.495	0	0	0	0
640 Overige baten en lasten	195	4.259	0	0	0	0
641 Rekening van baten en lasten	5.390	0	0	0	0	0
Totaal Toevoegingen	6.622	6.754	0	0	0	0
Onttrekkingen						
612 Beheer gemeentelijke gebouwen	-1.850	-17	-150	0	0	0
613 Ruimtelijke ontwikkeling	0	-589	-200	-200	0	0

Exploitatie	Realisatie 2021	Begroting 2022 (na wijziging)	Prim. Begroting 2023	MB 2024	MB 2025	MB 2026
640 Overige baten en lasten	-3.918	-7.385	-91	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-5.768	-7.991	-441	-200	0	0
Saldo reserves	854	-1.237	-441	-200	0	0
Resultaat na bestemming	-75.500	-72.772	-79.992	-77.282	-75.651	-76.624

Toelichting financiële verschillen

Toelichting verschillen begroting 2023 t.o.v. begroting 2022		
Onderdeel programma 6	Vershil (€ x 1.000)	V/N (V= voordeel, N= nadeel)
<i>Uitkeringen Gemeentefonds</i> In het coalitieakkoord Rutte IV worden fors meer Rijksuitgaven begroot. De uitwerking van dat akkoord in de Rijksbegroting leidt, zoals gemeld bij Perspectiefbrief 2023 en de meicirculaire 2022, tot een forse toename van de uitkering uit het Gemeentefonds.	-7.590	V
<i>Ruimtelijke Ontwikkeling</i> In 2022 is de incidentele verkoopopbrengst Jan ter Gouwweg (zie programma 3) gestort in de Algemene Reserve Grondexploitatie.	-2.495	V
<i>Overhead</i> Onder de overhead vallen alle ondersteunende diensten, automatisering en huisvesting. Dit betreft zowel de personeelskosten als de exploitatiebudgetten. In 2023 is sprake van een forse toename van die uitgaven door de verwachte loonontwikkelingen en prijsstijgingen.	2.494	N
<i>Overige verschillen < € 70.000</i>	80	N
Totaal	-7.511	V